

Z Gazo je zadela v srž trpljenja.

FOTOGRAFIJE: JOŽE MIKLAVC

➤ Ko sem še kot otrok in pozneje mladenka brkljala po materinem ateljeju, me je vse videno, otipano in obdano s posebnimi vonjavami zelo pritegnilo.

To so zgodbe iz žive in nežive narave.

Dušan Brešar Mlakar, vodja Finžgarjeve galerije, in umetnica Saba Skaberne: povezujeta ju umetnost in kreativno delo.

Umetnine, ki so kot sanje

Saba Skaberne razstavlja v Finžgarjevi galeriji v ljubljanskem Trnovem

To niso materializirane podobe, ampak zgodbe iz žive in nežive narave

LJUBLJANA V Finžgarjevi galeriji v Trnovem v Ljubljani so odprli razstavo polstenih umetnin akademske kiparke **Sabe Skaberne**. V tem intimnem ambientu, ki je del kompleksa ljubljanske župnije in trnoveške cerkve, umetni-

ca v sodelovanju z vodjo galerije **Dušanom Brešarjem Mlakarjem** predstavlja dela, ki »sploh niso materializirane podobe, slike iz volne, temveč zgodbe iz žive in nežive narave«. Stvaritve, izdelane s postopkom polstenja volne

in barv, so žive v kontrastnih tridimenzionalnih podobah, zgodbe, ki jim obstoj in pomen daje le živa dimenzija avtoričine izpovedi. Vsakemu obiskovalcu tega poduhovljenega prostora sta takoj jasna presek običajnega in očem odstrujenih notranjih, jedrnih plasti ter spoznanje prav posebne nadgradnje tehnike izdelovanja v filcu.

Materin vpliv

Saba Skaberne, ki se je rodila leta 1962 v Ljubljani, je bližnja sorodnica priznane in spoštovane **Minke Skaberne**, začetnice opismenjevanja slepih. Predniki izhajajo iz Štajerske in Dolenjske (glasbenik in skladatelj **Marjan Kozina**, pisateljica **Tita Kovač Artemis** idr.). Saba, hči **Antonije Tavčar Skaberne**, je pripravila razstavo kipov v hiši prapratete Minke, njej v spomin bo izdelala tudi poseben spomenik. Kot nam je dobrodušna umetnica na kratko opisala, je njena nadarjenost gotovo povezana z geni, predvsem mame Antonije, ki je pri 92 letih najstarejša živeča akademska kiparka v Sloveniji. »Ko sem še kot otrok in pozneje mladenka brkljala po njenem ateljeju, me je vse videno, otipano in obdano s posebnimi vonjavami zelo pritegnilo. Nekako je bilo s tem že zasajeno seme, da sem bila usmerjena v šolanje in študij, obiskovala sem kiparsko akademijo in diplomirala leta 1986 pri prof. **Slavku Ti-**

hcu. Nato sem se že od začetka preživljala kot svobodna umetnica, s pomočjo staršev in vseh možnih prekarnih zaposlitev. Počela sem vse živo in se preizkušala v različnih tehnikah. Včasih je bilo zelo težko, bila sem sama svoja menedžerka, organizatorica, producentka in v sodelovanju s partnerjem je nekako šlo naprej,« pove Saba, ki je delovala tudi kot profesorica predmetov s področja kiparstva na zasebni šoli za uporabno umetnost Famul Stuart v Ljubljani, bila je tudi restavratorica v keramiki ...

Izhaja iz jedra

»Filc me je doletel leta 2008, ko sem po petih letih bivanja v Perthu v zahodni Avstraliji spoznala to tehniko in živi material kot novo smer možnega upodabljanja, raziskav in kiparstva. Tam sem to tehniko usvojila na usposabljanju in od takrat sem zasvojena s polstenjem in vsem, kar daje izredne izrazne možnosti in lepoto ter toplino, tako različno od kamna ali kovine. Ustvarjam običajne, enostavne izdelke; šale, pregrinjala, dekorativne preproge, okrasne izdelke, copatke ter druge uporabne artikle. A predvsem tudi sodobnejše prijeme, ki sem jih spoznala z raziskovanjem na dolgi poti dodatnega usposabljanja. Kipi v tej tehniki so tridimenzionalne oblike in vedno asociirajo neke realne, a tudi fantazijske vzorce ter podobe. S to tehniko in pristopom sem razvila skulpture. Pri izdelavi izhajam iz jedra. Gradim od znotraj navzven, nato režem proti jedru iz različnih barvitih plasti, ko se oblika in podoba razkrivata v globino ... Kot letnice pri lesu, kjer se pri rezu od-

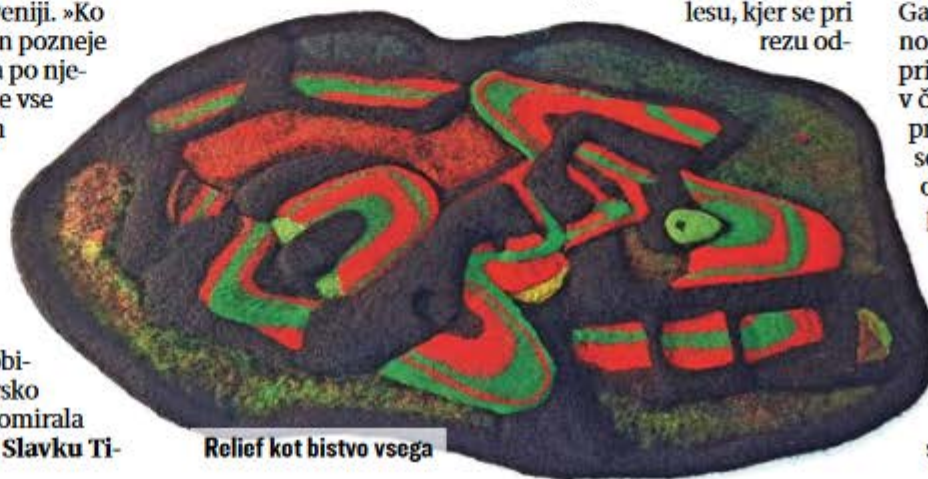

Stalagmit

krivajo in vidijo plasti rasti. Začela sem iz izdelane krogle, kjer se z izrezi razkrijejo krožnice, elipse, podolžne ovalne linije ... Gaza je povsem nova forma, ki je inovativna. Omogoča iskanje poljubnih linij, globine in perspektiv. Tu ne gre za neko konkretnost. Bistvo je torej v osnovi in predstavi, kako nadaljevati izreze in poglobljanje v to osnovno telo ...« Pri umestitvi inštalacij, tudi najnovejše, poimenovane Gaza (Palestina), je pomembno predvsem pojmovanje prikazanega kot dogodka v času in prostoru, kot predstave ali procesa. Tu so tudi avstralska zgodba o peklenko uničujočih požarih, pa dvig nečesa zemeljskega proti vesolju, strukture v prostoru, sobivanje stvarnih detajlov v filcu in elementov prostora samega, razcepi in razplatenje. Ki so iz take snovi kot sanje! **JOŽE MIKLAVC**

2008.
leta je
začela

ustvarjati
v filcu.

Relief kot bistvo vsega

Saba Skaberne je prapranečakinja slovite Minke Skaberne.